

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Alia quædam circa meritum prædestinationis: Vbi quomodo
facienti quod in se est, Deus non deneget gratiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO QUARTA.

Alia quodam circa meritum Prædestinationis: Vbi, quomodo facienti quod in se est, Deus non denegat gratiam.

I.
Vfus bonus liberi arbitrii non est vel minimum initium salutis.

EX dictis infero, quantumvis in potestate hominis sit facere se prædestinatum, hinc nihilominus non sequi, naturalem usum bonum liberi arbitrii esse vel minimum initium salutis: quod enim sectione præcedente diximus, non est accipiendum de arbitrio nostro nudè sumpto, sed simul cum divinâ gratiâ, ut ibidem declaratum est: unde quicquid facimus sicut oportet, seu prout conducit ad salutem, non facimus à nobis quasi ex nobis, sed gratia Dei nobiscum, ut ibidem dictum est.

II.
Bona opera naturalia conducere possunt, ut quis minus resistat gratiâ.

Adde tamen bona opera naturalia conducere interdum posse, ut quis meliùs utatur gratiâ, seu minus ei resistat, quatenus scilicet per modum alicujus physici, aliqua per hujusmodi actus tolluntur, quæ aliâs operationem gratiæ impedirent. Sic per naturalem fidem, quam quis, dum audit prædicari aliquod fidei mysterium, ei adhibet, tollitur incredulitas: & idem est de aliis operibus naturalibus. Unde S. Augustinus lib. 1. ad simplicianum, q. 2. ait, *Ingenium, honestas disciplinas, & minora peccata, conducere ad operationem gratiæ.* Quæ tamen intelligenda ita non sunt, quasi bona opera naturalia sint impetratorium aliquod morale, aut etiam physicum, cui naturali quâdam sequela debeatur gratia, illamque inferant, sed merè per modum auferentis prohibens.

III.
Hic modus dicendi non omnino fauor errori Semipelagianorum.

Neque hinc quidquam sequitur quod Semipelagianorum seu Massiliensium errori faueat: illi etenim bona opera naturalia, seu inchoationem illam & conatum dicebant esse meritum, & impetratoriè saltem obtinere, ut Deus augmentum illud addat, & gratiam labori nostro subjungat, ut constat ex S. Augustino libro quarto contra duas Epistolas Pelagianorum, ubi de hoc errore loquens, sic ait: *Quod dicunt gratiam adjuvare uniuscujusque bonum propositum, sine scrupulo accipere, tanquam catholice dictum, si non in bono proposito meritum ponerent.* Epistola etiam 105. sic de quibusdam Pelagianis scribit idem S. Doctor: *Iam, inquit, conclamantium religiosorum, & piorum vocibus presi, ita fatentur ad habendam vel faciendam justitiam, divinitus hominem juvari, ut sui præcedat aliquid meriti &c. suo putantes præire merito illum, de quo audiunt, quis prior dedit illi, & retribuetur ei?*

IV.
Vicarius declaratus quo pacto bona opera naturalia conferant ad gratiam.

Bona ergo hæc opera, ad gratiam solum conferunt per modum alicujus physici auferentis obicem gratiæ, seu removentis prohibens. Quod vero hoc nihil obstet conceptui gratiæ, ex eo constat, quod Patres universim affirmant temperamentum naturale ad meliùs utendum gratia conducere. Imò aliquid etiam naturale per modum subiecti, & potentia partialis admittunt, per quod homo aptus reddatur ad fidem, & alios actus supernaturales, qui fidem subsequuntur, habendos. Sic S. Augustinus de Prædestin. Sanctorum, cap. 5. *Posse, inquit, habere fidem & cha-*

ritatem, nature est hominum, habere autem fidem & charitatem, gratia est fidelium. Imò naturale istud, de quo loquuntur Patres, non solum simpliciter confert ad opera gratiæ, seu ut quis absolute possit credere, amare &c. sed etiam juvat ad faciliùs operandum, & concurrendum cum gratia, ratione cujus sit, ut faciliùs in uno operetur gratia, quam in alio. Hinc S. Augustinus de bono perseverantiæ: *Habent, inquit, aliqui in ipso ingenio divinum naturaliter munus intelligentiæ, quo moveantur ad fidem, si congrua suis mentibus, vel audiant verba, vel signa conspiciant.* Sicut ergo hoc principium physicum, & ipsum etiam temperamentum naturale jvant ad meliùs utendum gratia, minusque ei resistendum, idem etiam bonis operibus naturalibus tribui sine præjudicio gratiæ potest.

Aliquid naturale conducit, ut quis faciliùs operetur.

Temperamentum naturale est ad meliùs utendum gratia.

Infero ulterius (licet exacta hujus rei discussio ad materiam de gratiâ pertineat) hoc modo intelligi posse dictum illud Theologorum, *Facienti quod in se est, Deus non denegat gratiam*: de quo axiome fusissimè agit P. Herice hic, Disputatione 27. per totam. Quamvis ergo P. Vasquez hic, Disp. 89. cap. 5. & Disp. 91. cap. 10. & 11. & 1. 2. hoc axioma explicet, quod scilicet facienti quantum potest cum auxilio gratiæ, Deus alia & uberiora det auxilia gratiæ, per quæ virtutes exercere, & salutem consequi haud difficulter possit: plurimi tamen, & gravissimi Theologi dictum hoc intelligunt ut sonat: si nimirum quis naturæ viribus conetur quantum potest, dolendo scilicet de peccatis, & bona opera moralia exercendo, & per hoc impediendo obicem, peccatum scilicet actuale, quod si tunc admitteretur, illuminationem excluderet: tunc, inquam, Deus gratiam prævenientem, seu auxilia ei supernaturalia infundit, per quæ & de peccatis dolere, & hæc omnia facere possit ut oportet, & prout conducunt ad consequendam salutem: non quod hic conatus, & bona operâ naturalia mereantur, sintque dispositio connaturalis ad infusionem gratiæ, hominemve eâ dignum reddant, sed merè tollendo, seu impediendo obicem, ut jam ostensum est.

V.
Facienti quod in se est, Deus denegat gratiam.

Bona opera naturalia impediunt obicem gratiæ, sed Deus non infundit.

Dices, gratis istud à nobis affirmari, quo enim fundamento quis asseruerit Deum in hoc casu, bene operanti naturaliter, gratiam infundere? Responderetur, fundamentum inprimis esse summam Dei bonitatem. Secundo infinitum thesaurum meritorum Christi, ac Redemptoris; cum enim hoc peculiariter ad redemptionis ejus fructum, peccatorum scilicet remissionem, & consecutionem salutis pertineat, verisimillimum est, Christum ad hoc hominibus impetrandum sua merita obtulisse, Deumque, cum ad omnes salvandos sit paratissimus, id pro sua benignitate semper præstare. Tertio hoc colligimus ex sincerâ voluntate, quam, ut supra Disp. 38. sect. 2. vidimus, Deus habet salvandi omnes: imò rationi maxime consentaneum videtur, ut dum quis quod in se est præstat, & de peccatis eo quo potest modo dolet, occasiones peccandi sedulo vitat, conatumque omnem ad mandatorum observationem adhibet, ut Deus ei præsto sit, manumque porrigat auxiliatricem, gratiam nimirum ei infundendo, quâ respicere queat sicut oportet, & consequi salutem.

VI.
Ostendunt non dignitate, Deum bene operanti naturaliter gratiam infundere.

Merita Christi sunt, & Dei misericordia, maxime prout ad hoc faciunt.